

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.339/2018/9.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Sebe Mária, előadó bíró
Dr. Székely Ákos, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2018. július 10.
Az ügy tárgya: kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmény
Terhelt: V. rendű terhelt
Első fok: Békés Megyei Bíróság, 13.B.366/2007/2., ítélet, tárgyalás,
2007. szeptember 25.
Másodfok: Szegedi Ítéltábla, Bf.II.472/2007/30., ítélet, tárgyalás, 2008. május 15.
Az indítvány előterjesztője: . rendű terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára, enyhítésért

Rendelkező rész

A kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt V. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Kúria az V. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Békés Megyei Bíróság 13.B.366/2007/2. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.472/2007/30. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Békés Megyei Bíróság a 2007. szeptember 25-én kihirdetett 13.B.366/2007/2. számú ítéletével V. rendű terheltet kábítószerfüggő személy által jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282/C. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] és kábítószerfüggő személy által átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282/C. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] miatt - halmazati büntetésül - három évi börtönbüntetésre ítélte és három évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a feltételes szabadságra bocsátás szabadságvesztés háromnegyed részének kiállítását követő lehetőségéről, a lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Szegedi Ítéltábla a 2008. május 15-én kihirdetett Bf.II.472/2007/30. számú ítéletével V. rendű terhelt cselekményeit 2 rendbeli kábítószerrel visszaélés büntettének [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, illetve 282/A § (1) bekezdés] minősítette és a börtönbüntetés tartamát hat évre, a mellékbüntetést pedig öt évre súlyosította. Az V. rendű terhelttel szemben 45.450 forintra vagyonekobzást rendelt el, mellőzte a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést. E változtatást meghaladóan V. rendű

terhelt tekintetében érdemben helybenhagyta az elsőfokú határozatot.

- [3] Az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által tett kiegészítéssel irányadónak tekintett tényállás lényege a következő.
- Tényállás V/1. pontja. V. rendű terhelt 2001. április 8-a és 2005. november 5-e között összesen 1206 darab ecstasy tablettát és 66 gramm speed port vásárolt túlnyomórészt saját fogyasztásra. Az általa elfogyasztott kábítószeresek becsült hatóanyag-tartalma meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, míg a nem saját fogyasztásra vett kábítószeresek hatóanyag-tartalma nem éri el azt. Az V. rendű terhelttől 2005. november 5-én a csekély mennyiség felső határát meghaladó, de a jelentős mennyiség alsó határát el nem érő hatóanyag-tartalmú amfetamin tartalmú port és tablettát foglaltak le.
- Az általa saját fogyasztásra megszerzett - le foglalt és nem lefoglalt - kábítószeresek együttes hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határát tizenkétszeresen haladja meg.
- Tényállás V/2. pontja. V. rendű terhelt a 2001. április 8-át követő és 2005. november 5-ig terjedő időszakban VII. rendű és VIII. rendű terhelteknek, valamint a baráti körébe tartozó ismeretlen személyeknek ecstasy tablettát és speed port értékesített összesen 45.450 forintért, illetve ugyanilyen kábítószereseket IX. rendű terhelteknek ellenszolgáltatás nélkül adott. Az általa eladott és átadott 262 darab ecstasy tablettát és 113,2 gramm speed por együttes becsült hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határát nem éri, annak mintegy 70%-a.
- [4] Az elsőfokú bíróság jogi értékelése szerint V. rendű terhelt a kábítószerrel visszaélés privilegizált esetét követte el, amikor kábítószerfüggő elkövetőként saját fogyasztásra jelentős mennyiségű kábítószerrel megszerzett [1978. évi IV. törvény 282/C. § (1) bekezdés, (4) bekezdés], illetve a jelentős mennyiség alsó határát el nem érő hatóanyag-tartalmú kábítószerrel másoknak - részben ellenszolgáltatás fejében - átadott [1978. évi IV. törvény 282/C. § (1) bekezdés (2) bekezdés].
- [5] A másodfokú bíróság - az általa felvett bizonyítás eredményeként - megállapította, hogy a terhelt a bűncselekmények elkövetésekor nem volt kábítószerfüggő, ezért fogyasztói típusú magatartását a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerrel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetnének, míg a terjesztői típusú cselekvőségét a Btk. 282/A § (1) bekezdése szerint minősítette.

II.

- [6] A jogerős ügydöntő határozat ellen V. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt büntetése enyhítése érdekében, sérelmezve, hogy a terhére rótt 2001-től 2005-ig terjedő elkövetési időszakban mind a törvényi szabályozás, mind a bírói gyakorlat jelentősen megváltozott és ez őt hátrányos helyzetbe hozta.
- [7] Az ügyészi átiratra tett, 2018. április 26-i keltezésű észrevételében eljárási kifogásként sérelmezte a kábítószer-függőségével kapcsolatos további bizonyítás elmaradását, míg az anyagi jogi törvénysértés okaként kifejezetten az 1/2007. számú jogegységi határozatra hivatkozott.

III.

- [8] A Legfőbb Ügyészség 2018. április 8-án kelt BF.285/2018/1. számú átiratában kifejtette, hogy a terheltek az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára alapított felülvizsgálati indítványa részben törvényben kizárt, részben alaptalan.
- [9] Rámutatott, hogy a terhelt a felülvizsgálati indítványában nem jelölt meg konkrét anyagi jogi törvénysértést és a felülvizsgálati ok pusztán megemlítése nem ad alapot érdemi felülvizsgálati eljárás lefolytatására, az ilyen indítvány a törvényben kizárt (BH 2018.42.).
- [10] A terhelt a vele szemben kiszabott büntetés súlyosságát sérelmezi, amit az elkövetéskori és elbíráláskori jogszabályok összevetésének hiányára, valamint az elkövetést követően meghozott

jogegységi határozat téves alkalmazására, lényegében a Btk. 2. §-ára vezet vissza.

- [11] A terhelt ezen álláspontja alaptalan. Az irányadó tényállásból egyértelmű, hogy az V. rendű terhelt a természetes egységként értékelendő bűncselekményeket 2001. április 8. napja és 2005. november 5. napja között követte el. A bűncselekmény elkövetésének befejezése és a jogerős ügydöntő határozat meghozatala (2008. május 15.) közti időben a bűncselekmény elbírálására irányadó, a bűncselekmény minősítését meghatározó anyagi jogszabályokban változás nem történt, így azonos jogszabály lévén a Btk. 2. §-ának alkalmazása fel sem merülhet. Mivel pedig a Btk. 2. § (2) bekezdése az elkövetéskori és elbíráláskori büntetőtörvények vizsgálatának kötelezettségét írja elő, a hivatkozott jogegységi határozat alkalmazása pedig e körön kívül esik, ezáltal anyagi jogszabálysértés sem valósulhatott meg.
- [12] Az ügyész az alapügyben feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem észlelt, ezért az V. rendű terhelt tekintetében a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.
- [13] A 2018. június 8-án kelt BF.352/2018/2. számú átiratban a terhelt kábítószer-függőséggel kapcsolatos eljárási kifogását alaptalannak tartotta, mivel a másodfokú bíróság bizonyítékok értékelésére vonatkozó tevékenységének, annak eredményének és ezáltal közvetve a tényállás megalapozottságának vitatása a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

IV.

- [14] Az V. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [15] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye és kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [16] A törvényi feltételeknek megfelelő [a Be. 649. § (1) bekezdésében felsorolt] törvényes ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont], illetve ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont] szabott ki törvénysértő büntetést. A felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket a törvény kimerítően sorolja fel [Be. 648. § (2) bekezdés a)-d) pont].
- [17] A Be. 659. § (1) bekezdése folytán a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [18] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható. Az irányadó tényállás szerint az V. rendű terhelt a cselekmények elkövetése idején nem volt kábítószerfüggő.
- [19] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján valóban felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést. Ha az elkövetés és az elbírálás idején eltérő büntető anyagi jogi szabályok voltak hatályban, ezek közül azokat kell alkalmazni, amelyek a terheltre nézve összehatásukban kedvezőbbek.
- [20] A cselekmény elbírálásakor hatályos új törvényt kell alkalmazni, ha a bűncselekményi egységen belüli rész-cselekmények egy részének megvalósítása a korábban hatályos törvény idején, míg más

részének elkövetése az új büntetőtörvény hatályba lépését követően történt. A büntetőtörvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés megsértésére való hivatkozással azonban csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha ezáltal a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy más anyagi jogszabálysértés miatt törvénysértő büntetést szabott ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmazott.

- [21] A jelen ügyben azonban erről nincs szó.
A felrótt bűncselekményeket a terhelt azonos Btk.-nak részben a 2003. évi II. törvény által történt, 2003. március 1. napjától hatályos módosítását megelőzően, részben pedig ezt az időpontot követően valósította meg. Ilyen esetben a természetes egységbe tartozó bűncselekményre nézve a legutóbb megvalósított részcsselekmény elkövetése idején hatályos törvényt kell alkalmazni (BH 2011.268.). Mivel az elbírálás idején (2008-ban) sem volt új törvény, így a Btk. 2. § alkalmazásának lehetősége fel sem merült. A 2003-ban bekövetkezett anyagi jogi jogszabályváltozás megfelel a cselekmény elbírálásakor állapotnak, ami egyébként az elsőfokú bíróság ítéletéből is kitűnik.
- [22] Az V. rendű terhelt által tettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetettét kezelte eltérő módon az első-, illetve a másodfokú bíróság. Az adott ügyben lefolytatott szakértői bizonyítás bírói mérlegelésével állapította meg, hogy a terhelt a bűncselekmények elkövetésekor nem volt kábítószerfüggő, nem csupán alkalmi drogfogyasztó volt, hanem nála időszakosan káros használat (abusus) is fennállt, ami átmenetileg mentális károsodást okozott, de nem vezetett függőség kialakulásához. Ehhez képest az alapügyben eljáró bíróság helyesen alkalmazta az elbíráláskori törvénynek a 2005. óta hatályban volt rendelkezéseit.
- [23] Az 1/2007. BJE-re hivatkozó kifogással kapcsolatban rámutat a Kúria, hogy a jogegységi határozat a kábítószerrel visszaélés bűncselekménye kapcsán az egyes jogállapotok szerint adott értelmezést.
- [24] A kifejtettek szerint a bíróság az irányadó tényállással összhangban mondta ki az V. rendű terhelt bűnösségét - a cselekmény elkövetésekor és elbírálásakor azonos tartalommal szabályozott - kettő rendbeli kábítószerrel visszaélés büntetettében. A jelentős mennyiség megszerzésével elkövetett cselekmény [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés III. fordulat, (2) bekezdés b) pont] öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel, míg az átadással megvalósított bűncselekmény [1978. évi IV. törvény 282/A. § (1) bekezdés II. fordulat] két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett. A bíróság a halmazati büntetésre irányadó tételkeretben a súlyosabb bűncselekményre irányadó büntetési tétel alsó határát nem sokkal meghaladó tartamban, törvényesen határozta meg a szabadságvesztés nagyságát, így az megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek.
- [25] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárás szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot Be. 655. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján az V. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

V.

- [26] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [27] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Székely Ákos s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző